

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Glasilo Socialistične Stranke Jugoslavije

Izhaja vsak petek popoldne.
Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo.
Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2, pritličje.

Štev. 41.

Ljubljana, dne 10. oktobra 1924.

II. leto.

Delavski izobraževalni tečaji.

Sodruzi, sodružice!

»Svoboda« priredi potom svojega izobraževalnega odseka v tekoči zimi celo vrsto izobraževalnih tečajev iz sledečih predmetov: 1. Delavska zakonodaja, 2. Zgodovina, 3. Zemljepis, 4. Naravoslovje, 5. Uvod v narodno gospodarstvo, 6. Iz zgodovine socialističnega gibanja, 7. Društveno knjigovodstvo, 8. Slovensko leposlovje, 9. Umetnost in delavstvo, 10. Govorništvo.

Predavali bodo vseučiliški ter srednješolski profesorji in drugi strokovnjaki. Vsak tečaj bo obsegal 16 do 24 ur in se bo vsak večer (razen sobote) in tudi v nedeljo dopoldan predaval po en predmet, tako, da bo omogočeno vsakemu da se udeleži tečajev tudi iz več predmetov.

Podrobni program predavanj bo razporejen v teku nekaj dni v knjižnici Svobode, pri Strokovni komisiji, v tajništvu SSJ na Vidovdanski cesti št. 2, pri upravnem odboru UDR, v vseh prodajalnah Konzumnega društva in pri podružnicah Svobode v ljubljanski okolici.

Vse sodruzi in sodružice, ki se žele udeležiti teh tečajev iz enega ali več predmetov opozarjamo že danes na te tečaje. Prijave sprejemajo označene organizacije že sedaj.

Prav posebno še opozarjamo na te tečaje lanske obiskovalce poljudnih predavanj, ki jih je priredilo UDR v nemški gimnaziji. Letošnji tečajji so izpopolnjevalno nadaljevanje lanske leto započete izobraževalne akcije pod okriljem Svobode, naše glavne izobraževalne institucije. Izobraževalni odsek Svobode.

Po pokrajinskem zboru.

Naš pokrajinski zbor, ki se je vršil dne 5. t. m. v Mariboru ob skoro polnoštevni udeležbi delegatov vseh krajevnih organizacij, nas je znova utrdil v prepričanju, da se nahaja delavski pokret v Sloveniji na potu k konsolidaciji in da je naša SSJ ona os okrog katere se ta konsolidacija vrši. Programatično, stvarno in samo sebi zvesto delo naše pokrajinske organizacije je že rodilo lepe uspehe, še lepši se nam obetajo v bodočnosti, če se od zbora začrtanih smernic držimo.

Naši funkcionarji so na kongresu polagali račun za preteklost. Posebno moramo poudariti okolnost, da je vsak udeleženec kongresa dobil natančne računske podatke o stanju naših organizacij, o članskih prispevkih ter o upravi strankinih glasil Socialista in Volkstimme. Tudi kot gostje na kongresu navzoči zastopniki Naprejeve struje so dobili vpogled v vse naše račune in so se zamogli prepričati, da smo mi v dejanju za polaganje javnih računov pred najširšo — zborovo — strankino javnostjo.

Zaključki kongresa o taktiki pokrajinske organizacije, napravljeni soglasno, se krijejo s tozadevnimi sklepi lanskega beograjskega kongresa SSJ. Vsi na tem zboru zbrani delegati so jednodušno izrazili svoje mišljenje v tem smislu, da je v naši stranki prostora za vse, ki priznavajo program in statut stranke in da si ničesar bolj ne želimo, nego da delavci, ki so preboleli komunistično in bernotovsko ideologijo, pridejo v naše organizacije. Zlasti se je pa dejstvo, da izključuje pravilnik stranke vsako vmešavanje nepristojnih činitelj v strankine zadeve, ki se vedno in vsepovsod rešujejo samo pred poklicnimi odbori in organizacijami. Napake, ki so pred letom 1921 topogledno v stranki obstojale, so se odpravile in se v bodoče ne bodo več ponavljale. Močni smo dovolj, da vsak tak poskus že v kali zatremo.

Želela se je večja aktivnost stranke na zunaj, posebno napram vsem meščanskim strankam in ob vseh aktualnih političnih in socialnih ali gospodarskih problemih. Dosedanje notranje trenje v delavskem pokretu v Sloveniji je našo aktivnost na zunaj mnogokrat ve-

zalo; čim bolj pa ti notranji boji poenjujejo, tem večja bo postala aktivnost stranke na zunaj. Požrtvovalno agitačno delo vsakega posameznika v stranki pa je predpogoj zato.

Tudi nujno potrebno sodelovanje naših političnih, strokovnih, gospodarskih in kulturnih organizacij ni bilo v preteklosti vedno tako, kakor smo si ga želeli. — Zbor je znova poudaril potrebo takega sodelovanja in pokrajinskemu odboru dal naročilo, da skuša atko sodelovanje doseči. Vse naše organizacije se morajo zavedati, da so samo del istega socialističnega pokreta in da ni nobena sama sebi namen.

V debati o političnem položaju se je ugotovilo, da je v korist delavskega razreda, če meščanske stranke konečno vendarle končajo svoj boj za razdelitev moči v državi in če se glede notranje ureditve države sporazumejo, kajti še le potem bo mogoče velik del delavstva, ki se danes nabaja pod vplivom plemenske demagogije raznih meščanskih strank, iztrgati iz vrst meščanskih strank in vzbuditi v njem zanimanje za socialna in gospodarska vprašanja.

Takrat bomo dobili možnost, da pridobimo na tisoče novih sobojnikov za naš razredni boj, ki ga mora delavstvo bojevati v strnjeni vrsti napram strnjnim vrstam kapitalizma. Politični vpliv naše londonske internacionale in socialističnih strank v zapadnih evropskih državah nam je kot pomoč v tem boju zagotovljen.

Pokrajinski zbor pa tudi ni pozabil posvetiti svojo pozornost prečemu dnevnemu vprašanju naših socialnih ustanov in stanovanjskega zakona. Tudi topogledni sklepi bodo rodili trajne uspehe, če bodo borbo za delavske socialne ustanove in za zaščito najemnikov z energijo in samozaupanjem vodili.

Ponosni smo na potek našega pokrajinskega zbora, ker je pokazal našo notranjo moč, sodruzi delegate pa prosimo, da o natančnem poteku kongresa izčrpno poročajo svojim krajevnim organizacijam, da bodo naši sklepi našli odmev pri slednjem somišljeniku v Sloveniji!

Na delo torej !

Nezaslišano povišanje najemnin.

Delavci, uradniki, pazite!

Minister za socialno politiko je torej vendar izdelal osnutek novega stanovanjskega zakona. Pa je še tako »ljubezniv«, da že naprej pove, kako bo po novem letu s stanovanjskimi najemniki.

Z nesramno dobrosrčnostjo, z neumljivo, neodpušljivo brezbržnostjo in z absolutnim nepoznanjem dejanskih, nevzdržnih razmer delavcev in nameščenec je razložil musliman Behmen, kako bo dosegel »harmonično, sporazumno« sožitje hišnih posestnikov in stanovanjskih najemnikov.

Da bo pomiril stanovanjske najemnike, je odredil minister za skrb interesov hišnih posestnikov:

Neodpušljivost stanovanj in stanovanjskih prostorov bo obveljala za enkrat tudi še v novem stanovanjskem zakonu.

Če se bo pa zdelo gospodu hišnemu posestniku, da bo prišel na zimo z Bleda ali drugega letovišča, stanovat v mesto, takrat mora seveda hišni posestnik dobiti v svoji hiši stanovanje. — Ravnotako bo mogel odpovedati hišni posestnik stanovanjske prostore najemniku, če bo ostal najemnik dva meseca dolžan.

Povdarjamo:

Stanovanjski najemniki, ki so po pretežni večini nezadostno plačani uradniki, nastavljeni, delavci, bodo morali ostati z najemnino na dolgu, če bo obveljala ministrova »harmonija«.

Najemnine se povišajo na šestdesetkratni iznos predvojnih najemnin!

S to valorizacijo hoče upostaviti minister za socialno (!?) politiko harmonijo — o ironija! — med interesi hišnih posestnikov in hišnih najemnikov.

Poglejmo kako je odredil minister — musliman Behmen!

Predvojna najemnina za stanovanje in stanovanjske prostore se sme zvišati na petnajstkratni predvojni znesek. — V krajih pa, kjer je bila uvedena pred vojno kronska veljava, se mesto predvojnih kron sme zvišati na petnajstkratni znesek enak dinarski znesek.

Računajmo!

Pred vojno je stalo stanovanje 40 K. Sedaj bo hišni lastnik smel zahtevati: $40 \text{ dinarjev} \times 15 = 600 \text{ dinarjev}$.

Verjamemo, da je tak račun »šel skupaj« ministru, vemo pa, da tega računa plačati ne bo mogel najemnik — uradnik, najemnik — delavec.

Pa, kakor se nam zdi, je postalo celo muslimana Behmena strah, ko so mu

preračunali uradniki, koliko bo »koštala« taka upostavljena harmonija.

Zato je milostno in velikodušno dovolil, da bodo plačevali sestradani, onemogli, raztrgani vpokojenci, nezadostno plačani državni uradniki, ob »sijajnih« pokojninah brezskrbno živeče vojne vdove le dvaintridesetkratno predvojno najemnino.

Računajmo tudi to obremenitev največjih siromakov!

Ker se za penzionista, za vojno vdovo ali pa celo za invalida ne spodobi, da bi stanovali v dostojnem stanovanju, v stanovanju, ki bi obstojalo iz sobe, kuhinje in pritlikin, vzemimo, da stanujejo vsi ti siromaki v takih luknjah, za katere so zahtevali dobrotljivi hišni lastniki pred vojno dvajset kron na mesec!

Za tako stanovanje bo morala plačevati vojna vdova, vpokojena delavka tobačne tovarne **160 dinarjev na mesec!**

Vojne vdove, vpokojenci in vpokojenke, preračunajte, koliko vam bo ostalo prvega v mesecu od vaše pokojnine, ko boste odrajtali hišnega lastnika.

Naj si minister za skrb interesov hišnih lastnikov nikari ne domišlja, da je s to izjemo zaščiten vpokojenec, državne uradnike in ostale reveže.

S to izjemo je zaščiten kvečem oficirje, ki imajo boljše in večje prejemke za ohranjanje domovine!

Naj za danes zadošča, da ugotovimo: predlog ministra za socialno politiko Behmena je nesprejemljiv. Tako povišanje stanovanjskih najemnin pomenja gospodarsko propast za tisoče in tisoče delavskih in uradniških družin.

Zanimivo je, da tudi to nezaslišano zvišanje najemnin ni zadovoljilo hišnih posestnikov. Ne zadošča jim valorizirana najemnina. Oni hočejo več, še več. Odklanajo ta predlog zato, ker se ne bo upostavila popolna svoboda razpolaganja s stanovanji in stanovanjskimi prostori.

V prihodnjem Socialistu bomo podrobneje govorili i o ministrovem »izumu«, kakor tudi o famozni resoluciji hišnih posestnikov.

Vedo pa naj vsi: ni še vseh dni konec, ni še prišel čas, da bi lahko ropali in praznili nekaznovani žepi stanovanjskih najemnikov.

Delavci, uradniki, bodo pokazali, da se preko njih in proti njim ne bo šlo na dnevni red!

PODGORSKI:

„Kuši“

Sprememba na vladi, ki je nastala po dolgem kolebanju, tej specialiteti jugoslovanske ali SHS politike, je imela tudi to posledico, da je morala vsaka politična stranka zavzeti napram vladi Davidović-Korošec-Radić-Spaho svoje načelno stališče in usmeriti svoje delovanje in taktiko v novo nastalem položaju, kakor zahtevajo program in interesi vsake posamezne stranke, oziroma mentalitete, ki v vsaki teh strank vlada.

Tudi naša stranka je v parlamentu potom poslanca sodruza Divaca zavzela in pojasnila načelno stališče, ki ga na-

pram Davidović-Korošec itd. vladi zavzema in tudi v podrobnostih povedal kaj si o novi vladi misli. Obenem je s. Divac kot poslanec SSJ jasno in za vsakega pošteno mislečega človeka razumljivo povedal, kaj socialistična stranka misli o bivšem Pašić-Pribičevićem režimu.

Pa ti pridejo razni politični mameluki, ki, računajoč na nerazsodnost mase vpijejo, da so socialisti izdajalci delavskega ljudstva, ker so glasovali proti novi vladi n se s tem zrekli za prejšnji režim.

Svetovno znano

FOX

čistilo je za čevlje
vendar najboljše.

Posebno glasen je bil v tem oziru dični klerikalni poslanec, lažnjivi in obrekljivi Žebot, ki je na način, ki popolnoma odgovarja morali »krščansko« mislečega človeka, po shodih in v klerikalnem časopisu z vso resnostjo razlagal, da je, s. Divac s tem, da je glasoval proti novi vladi, glasoval za režim Pašić-Pribičević, kar bi bilo obsodbe vredno, če bi stvar bila taka, kakor jo je Žebot razlagal.

Kdor je čital govor sodr. Divaca o priliki debate o vladini deklaraciji v narodni skupščini, je imel pred seboj jasno sliko, iz katere je spoznal, kakšno stališče zavzema socialistična stranka napram novi vladi in kaj misli o prejšnjem batinaškem režimu. Vsak trezno misleč človek je videl in spoznal v tem govoru stališče, ki skozi in skozi odgovarja interesom razredne stranke, t. j. razredno zavednega proletarijata, ki mora, če je dosleden, biti proti vsaki meščansko-kapitalistični vladi in to tudi v slučaju, če to vlado predstavljajo ljudje Žebotove sorte!

Bilo bi smešno pričakovati od kakega Žebota, da pove objektivno, zakaj je s. Divac glasoval proti sedanji vladi ker mora on govoriti in pisati po predpisih »krščanske« morale in tako, da z lažjo in obrekovanjem zakrije pred nezavedno maso grehe in napake klerikalne stranke, kateri pripada. Ravno tako bi bilo zaman pričakovati, da ona masa, ki Žebotu in enakim trabantom ploska, v doglednem času spozna, da je tudi sedanja vlada pristna predstavnica kapitalističnih interesov, vlada, proti kateri mora delovno ljudstvo nastopati v organiziranih vrstah, če hoče od nje kaj doseči! To spoznanje pa bo prišlo, sicer počasi, a gotovo! In ko bo to spoznanje prišlo, bo ona masa lačnih in raztrganih, ki danes Žebotu in drugim političnim špekulantom ploska, zaklicala glasen — Kuš!

Oni pa, ki se že zavedajo in vedo, da je pod klerikalnim režimom l. 1920 tekla v Ljubljani proletarska kri, ki vedo, da so pod sedanjim režimom »reda in pravice« zaporil polni delavskih zaupnikov, ki vidijo, da se pod istim režimom prepovedujejo delavski shodi in ki se končno zavedajo, da predstavniki in zagovorniki takega režima nimajo pravice očitati socialistom izdajstva nad delavstvom, ti že sedaj kličejo Žebotu in vsem: Jezik za zobmi in — ku!

Poleg Žebota in takih, ki očitajo naši stranki izdajstvo nad delavstvom, se nahajajo tudi narodni »socialisti«, ki se zadnje čase zaganjajo v našo stranko z istim očitkom. V »Novi Pravdi« od 13. septembra so napisali, da vlada ni še odpravila zakona o zaščiti države, češ, da je ta zakon čuvala prejšnja vlada, ker jo je podpiral poslanec Divac in naše časopisje. Tem političnim veterinjakom tudi kličejo: Vi, narodni socialni krmeljčavčki, ki ste v parlamentu glasovali za zakon o zaščiti države in ki spreminjate vašo strankino taktiko, kakor strašilo na vetru, tudi vi nimate pravice očitati drugim grehe, ki ste jih sami zakrivali. Zato — kuš!

Ker smo pa že tu, pa čujmo, kako zna kunštni Beltram hudiča z belcebumom »panati«. Beltrama, so klerikalci pred dvema letoma, radi subordinacije ven bacili. Ker se je sedaj očividno spokoril, so ga zopet sprejeli ter ga postavili, da bo železničarjem glad izganjal, t. j., da bo tajnik prometne Zveze. Spokorjeni grešnik pa je več vreden kot devet in devetdeset, ki jim ni treba pokore. Tedaj je prišel novi tajnik dne 28. septembra prvič v Ptuj, da razloži revnim železničarjem krščanske resnice. Toda pridiga, ki je trajala samo tri četrt ure, je silno klavarno izpadla. Gospod Beltram je povedal, da reflektira samo na krščansko misleče železničarje. Ko bodo ti vsi enkrat skupaj, tedaj šele bo Beltram izvedel svoj krščanski program. »Prometna Zveza« se mora pred vsem naslanjati na politično stranko SLS. Ko bo imel Beltram dovolj močno armado železničarjev, tedaj bo stavil zahteve za zboljšanje železničarskega položaja.

Sedanja vlada — pravi gospod Beltram — še ni nič storila za železničarje, ampak gorje vsem 21 tigrom, ako ne bi upoštevali zahtev železničarjev. V tem primeru bodo pri prihodnjih volitvah neusmiljeno ven zleteli, a železničarji pa si bodo zbrali druge kandidate, ki ne bodo samo kmetov zastopali, ampak tudi železničarje! Sodrugi Bahun je stavil Bel-

tramu vprašanje, kako bo to storil z ozirom na dejstvo, da je železničarjev tako malo, da tvorijo v primeri s kmeti in drugimi volilci le majhen odstotek tudi v slučaju, da bi bili vsi železničarji vključeni pri SLS? Na to vprašanje seveda »dober govornik«, (reci: kričač), ni vedel odgovora. Glavna zaslomba klerikalne stranke so kmeti in poslanci SLS delajo samo in edino ono politiko, ki odgovarja kmetom veleposestnikom. Ta politika je v največji meri nasprotna politiki, ki bi odgovarjala železničarju,

delavcu, viničarju, bajtarju in malemu človeku v obče. Zato bi kmeti in debeli kanoniki lepo pogledali kakšnega Beltrama, če bi hotel diktirati, kdo bo kandidatiral. En hlapec ne more služiti dveh gospodoma. To je vsaj Beltramu znano, ki je silno »kruščanski«. Zato bodo i v bodoče klerikalci delali ono politiko, ki bo železničarju kot konsumentu nasprotna. Pozivljemo gospoda Beltrama kakor tudi njegovega demagoškega tovariša Žebota: roke proč od železničarjev!

„Odredbe“ in „ukrepi“ Bernota.

od 27. sept. 1924, ali prvi korak k likvidaciji?

Bernot je v 145. številki »Napreju« obelodanil okrožnico, naslovljeno na njemu podrejene nastavljenice. S to okrožnico je ustavil svojim nameščencem plače. Odslej bodo dobivali le toliko, kolikor je potrebno za njih življenje, da bodo zmožni delati. Tiskovni sklad je podprl s tem, da mu je odstopil svoje hranilne vloge 7000 Din, potem še hranilne vloge svojih treh otrok. Razen tega je podaril temu skladu 19.000 Din fingiranega dolga, ki ga ima pri njem stranka se izza njegovega poslančevanja.

Obenem bere ostre levite tistim vlagateljem »Sloge«, ki nočejo dati istotako svojih vlog tiskovnemu skladu na razpolago.

Kaj dokazuje vse to? V prvo radi nastavljenec, ki so imeli doslej plače kot bančni uradniki(?): njim je povišal plače na »eksistenčni minimum«. Najbrž jim je izdal stare krušne karte, ki jih je še tuintam precej najti. Ravnal se je po načelu g. Homunkulusa, ki je iznašel: »Pletzlich wurde Prot immer Mehr und mehr Weniger und Protmarken immer mehr und mehr Mehr.« Kdor ni s tem zadovoljen, mu bo v zakonitem roku — v katerem zakonitem — Bernotom ali državnem? — služba odpovedana.

V drugo radi hranilnih vlog 7000 D! Kje jih je imel doslej vložene? Kot predsednik »Sloge« vendar pri »Slogi«? »Sloga« je pa po njegovih lastnih računih že doslej skoro ves denar zabila v

tiskovnem skladu! Ali je doslej svojih 7000 Din imel zavarovanih proti »Napreju«? In denar svojih treh otrok! Ali je taka sila, da sega celo po tujem denarju? No, ako tak človek, ki zapravlja denar svojih otrok, ne spada pod kuratelo, potem pa ne vem kdo!

Iz tega je jasno razvidno, da gre gospodarstvo Bernota pot za deset rakov skupaj.

In dolg 19.000 Din, ki je še notabene neobvezen. Še ne ve natanko, ali bi lahko ta denar tirjal od stranke, da ga seveda tiskovnemu skladu. Če vodi Bernot za svojo osebo tako knjigovodstvo, potem mora biti velik bogataš in bo v kratkem na ta način podaril tiskovnemu skladu en milijon dinarjev, ki mu jih je »neobvezno« oltjubil nek sosed, ki igra v razredni loteriji, za slučaj, če zadene glavni dobiček!

Sodrugi »Slogaši«, ali tudi Vi jadrate z Bernotom po zraku? Iz te Bernotove konfuznosti in zmedenosti in iz bilance, ki jo objavlja v »Napreju«, morate jasno spoznati, kam plovete! Ali ni dovolj, da je Bernot s svojim skoro dveletnim donkišotstvom zaviral delavski pokret, ali hočete res biti sokrivci njegovih neumnosti?

Škoda, da ne živi več Dostojevski, povabili bi ga v Slovenijo in mu pokazali izreden eksemplar za nove »Bese«!

or.

Resolucija o konsolidaciji delavskega gibanja in o političnem položaju v državi.

Po zaslišanju referata o konsolidaciji delavskega gibanja in o političnem položaju delavskega razreda v državi je sprejel strankin Pokrajinski zbor SSJ za Slovenijo sledečo

resolucijo.

Resolucijo glavnega strankinega kongresa v Beogradu o konsolidaciji delavskega pokreta v državi strankin zbor osvaja.

Po šestletnem medsebojnem boju so meščanske stranke na tem, da likvidirajo spor in zaključijo boj, ki so ga vodile za delitev oblasti v državi.

Z likvidacijo postavnih bojev in nacionalnih sporov med buržuaznimi strankami nastopa doba konsolidacije

kapitalističnega razreda. Politično in gospodarsko razredno opredeljene meščanske stranke bodo prevzele vodstvo države v svoje roke.

V tem trenutku nastopa doba globalnih razrednih sporov med buržuazijo in delavskim razredom, ki se bodo neprestano poglobljali.

Za delavski razred je nastopila doba odločnega boja proti zedinjeni buržuaziji. Razredno zavedno delavstvo, organizirano v SSJ se zaveda resnosti položaja in svoje velike naloge za bodočnost delavskega razreda v državi, zato poziva vse politične zatirane in socialno izkoriščane in zapostavljene v enotno organizacijo, v SSJ. SSJ je edino realen

Hišice sistema „Seidel“.

Zadnje čase se ponovno čita in sliši izgovarjati ime »Seidel«. Kaj naj pomeni ta beseda? Pravijo, da je to nov način cenenege zidanja malih stanovanjskih hišic. Ime ima izvor od izumitelja zidakov, ki imajo obliko dvojnega I. Gospod »Seidel« je skušal v težkem povojnem času, ko primanjkuje na vseh koncih denarja in stanovanj, najti način cenejšega zidanja hišic in s tem pospešiti omiljenje stanovanjske bede. Baje se mu je to v precejšnji meri posrečilo v sosedni Avstriji, kjer je dosegel glasom tukajšnjih reklamnih notic do 33 odstotno znižanje celotnih stavbnih stroškov nasproti normalno zidanim eno ali večdružinskim hišicam. Dvomim pa zelo na take uspehe v naši stavbeni stroki. Upravičenost tega dvoma hočem dokazati na podlagi konkretnih številčnih podatkov.

Oglejmo si malo поблиže hišico, zidano po sistemu »Seidel«. Temeljno in kletno nosilno zidovje napravimo iz tlačenega betona v jakosti 30 do 50 cm, ker je ta način izvršitve najsolidnejši in cenejši, ali pa vsaj iste cene kot iz odgovarjajočih Seidlovih zidakov postavljen. Ločilno letno zidovje iz zidne opeke v debelini 6,5 cm ali 14 cm nima v ceni

in kakovosti nobene razlike napram Seidlu, vsled česar je vseeno po kakem sistemu jih zidam. Nad kletjo si napravim železobetonski strop, ali iz takozvanih Seidlovih PA nosilcev, med katere zabijem betonske plošče ali pa lesen movni strop.

Razmerje v ceni za kvadratni meter enega teh stropov je 2 : 1,3 : 1 ter odgovarja ta razporeditev tudi kakovosti materiala. Izbral si bodem pač lesen strop nad kletjo, ker je najcenejši ter popolnoma odgovarja olajšanim predpisom stavbnega reda. Seveda je železobetonski strop najboljši, zato pa tudi najdražji. V poštvi bi prišli tudi Seidlovi PA nosilci, toda s pridom vporabljeni samo do razpetine 4,5 m. Nadaljujmo z zidanjem v visokem pritličju. Tu pridejo Seidlovi zidaki v poštvi samo kot nadomestilo za 45 cm močan zunanji in ev. tudi za srednji nosilni opečni zid. Ker je pa slečnji izvršen v jakosti 30 cm cenejši, kot odgovarjajoči iz Seidlovih oblikovnikov ga napravimo raje iz navadnih zidakov. Pri normalnem zidanju napravimo zunanji zid 45 cm močan. Glede nosilnosti za našo hišico bi zadostovalo tudi 30 cm. Ker je pa naše podnebje precej mrzlo je potrebna izmera zunanjega zidu v debelini 45 cm. Seidl napravi vseeno samo 33 cm debel zunanji

zid, kar zadostuje z ozirom na to, da je njegov zid v sredi votel. Ta votlina tvori izolacijsko plast proti mrazu in vročini. Vendar dajem glede kakovosti z ozirom na trdnost in solidnost prednost normal. debelemu zidovju. Razmerje v ceni 1,13 : 1 v korist Seidlu. Strop nad pritličjem naj bo lesen. Po tratu bi bila delati kak dražji strop. Nad visokim pritličjem želim napraviti strešni stol v obliki manjzadnje strehe, ki mi daje možnost polne izrabe podstrešja v stanovanjske svrhe. Pri tem načinu strešne izvedbe ni mogoče s pridom vporabiti Seidlovih nosilcev, ker bi z njimi vsled težkega montiranja le podražil celo streho. Edino ako si napravim sedlasto streho bi lahko računal z malim prihrankom. S surovim zidovjem in streho smo pri kraju. Ostane edino še notranji in fasadni omet, pri katerih se lahko nekaj prišteje, toda samo na račun manj solidne izvršitve. Vsled dejstva, da se morajo Seidlovi zidaki precizno polagati in med seboj vezati, odpadejo vse nejednakomernosti v plošvi ter je po izumiteljevem mnenju za tak zid zadosten samo fini omet, kar poceni 1 kvadratni meter ometa nasproti običajnemu dvojnemu ometu v razmerju 1,25 : 1 pri notranjem, a 2 : 1 pri fasadnem ometu v korist Seidlovemu sistemu. Ta prihranek je pa samo navide-

zen, ali vsaj zelo malenkosten, ker neizpodbitno boljše je, ako imam dvojen omet. Ta trditev je umestna posebno pri fasadnem ometu, ki je izpostavljen vsem vremenskim nepravilnostim našega precej ostrega podnebnja, iz česar sledi, da bode začel enojen omet pač za polovico časa preje razpadati kot dvojen in s tem uže prično vzdrževalni stroški, ki kaj hitro požoro prvotni prihranek.

Celotna pridobitev oziroma prihranek, ako zidam po sistemu Seidel je zapaden: v cenejšem zunanjem, potem v nosilnem notranjem zidovju in jednostavnem ometu. Pravim pa, da je ta prihranek samo navidezen ali po domače povedano: »pesek v oči«. Glede vrednosti enojnega napram dvojnemu ometu sem uže raztolmačil, glede prihranka pri Seidlovem zidovju je pa stvar sledeča: denar, ki si ga pripranim na eni strani moram deloma zopet drugod odrediti. Na 33, oziroma 22 cm močnem Seidlovem zidovju je potrebno napraviti železobetonske vezi, kot podlago za nosilce, preklade čez okenske in vratne odprtine. Vse to zaračuna podjetnik posebej, kot doplačilo na uže polno zaračunjen Seidlov zid. Nasprotno so te preklade pri normalnem, polno zaračunanem opečnem zidovju brezplačne.

Da ne bo kdo mislil in mi podtikal,

faktor za konsolidacijo delavskega gibanja v državi in edina zastopnica delavskega razreda v državi.

Priznavajoč strankin program in štatu morejo stopiti v stranko brez nadaljnega vsi, ki hočejo enotnost razrednega

delavskega gibanja, ne glede na to, kar nas je ločilo v preteklosti.

V ozki vezi s strokovnimi, gospodarskimi in kulturnimi organizacijami je SSJ poklicana, da vodi razredno delavstvo pod svojim praporom do moči v državi in v internacionali.

Politični pregled.

Politični položaj.

O političnem položaju v naši domovini pravijo: »stvar je resna in napeta«. Vsaj je kot tretji pogodbenik v srbsko-hrvatskem, ustavnem in državnopravnem sporu in pogajanju nastopila naenkrat tudi jugoslovanska vojska. General Hadžić, ki je predstavljal v sedanji vladi jugoslovansko armado, ki naj skrbi za njeno prosvanje in napredovanje, je nenadoma napovedal demisijo. Demisija sama na sebi je nekaj vsakdanjega. Vsaj za nas je prav vse eno, če je za vojnega ministra ta ali oni general. Ni pa vsakdanja utemeljitev, s katero je Hadžić utemeljil svojo demisijo. Za povod svoje demisije je navedel zgolj politične razloge in s tem je nastopil v beograjskem sporazumevanju tretji faktor — vojska.

Ker smo vsaj po zapisanem in napisanem parlamentarna država, ker temelji ustava na parlamentarni demokraciji, zato je bilo že od vsega početka zgrešeno, da je aktivni general sploh dobil ministrski portfelj, dasi bi spadal tudi na mesto vojnega ministra parlamentarec, predstavnik in zaupnik parlamentarne večine. Zato je bilo mogoče, da je nasledoval general Hadžić v svojem ministrovanju mnogokrat tudi v tej čeprav skozi in skozi vojaškofilski vladi povsem druge cilje kot pa vlada sama. Hadžić je bil v vladi strašilo, zavzemal je izjemno stališče, vlada pa, ga je mirila s tem, da mu je dovoljevala in obetala kar nezmagljive vojne kredite.

Kljub temu je danes vojska posegla aktivno v politiko in — s tem je nastopil v državi najresnejši položaj, kar jih beležimo izza prevrata. Minister vojne se ni briga samo za vojaške mondure, se ni briga samo za dobavo pušk in konserv, on se briga tudi za to, kaj naj ne sme hoteli ljudska volja. In, kakor izgleda, je generaliteta odločena, uporabiti v državi sami tudi svojo armado za to, da bo ljudska volja taka, kakor odgovarja jugoslovanskim generalom.

Hadžićev odstop je prvi znak skrbno pripravljene — vojaške diktature.

Vojaška diktatura je vnaprej zapisana polomu. Vprašanje je, če se zavedajo vsi nevarnosti tega in takega poizkusa. Delavski razred bo stal na čelu v obrambi parlamentarizma in parlamentarne demokracije.

Nove volitve na Angleškem. Vlada delavske stranke na Angleškem je ostala pri zadnjem glasovanju v manjšini in pričakovati je bilo, da bodo razpustili parlament in odredili nove volitve. — Dobro poučeni krogji vedo povedati, da ima Macdonald zagotovilo, da bo parlament razpuščen, če bi ostala

njegova vlada v manjšini. Preokret v angleški politiki je povzročilo zadržanje liberalcev, ki so itak ves čas imeli v rokah usodo angleške delavske vlade. Zunanji povod za padec Macdonaldove vlade je bil sledeči sicer neznatni in nevažni dogodek: Urednik angleškega komunističnega tednika Campbell je bil obtožen, da je hujskal potom izdanih letakov vojake, da naj na stavkujoče delavce ne streljajo. Vendar pa so obtožbo umaknili in jo utemeljili z navedbo, da je bil obtoženi komunistični urednik — kakor običajno, op. ur. — v vojni izredno hraber vojak, ponovno odlikovan in zato gotovo ni imel namena, hujskati vojake. Liberalci so vsled tega očitali Macdonaldovi vladi, da je ona odredila, da se postopanje ustavi in nedopustno vplivala na sodnike. — Predlog liberalne stranke, da se izreče Macdonaldovi vladi zato graja, je bil sprejet z večino glasov. Četudi pa bi Macdonaldova vlada vztrajala še nadalje na krmilu, je gotovo, da bi prišla v nove težkoče takoj, ko bi parlament začel razpravljati o angleško-ruski pogodbi. Vsaj je znano, da so liberalci in konservativci tej pogodbi nasprotovali ves čas in se pripravljali na najostrejši parlamentarni boj.

Razmerje angleške delavske stranke do komunistov. Strankin zbor angleške delavske stranke je sklenil z ogromno večino, da ne sme kandidirati na njenih kandidatnih listah noben komunist. Zato je strankin zbor tudi odklonil vsakršno združenje ali ujedinjenje s komunistično stranko.

Nove volitve na Angleškem. Po izidu zadnjega glasovanja v angleškem parlamentu je Macdonald predložil kralju razpust parlamenta in razpis novih volitev. Kralj je razpust parlamenta odobril in dne 29. oktobra se bodo vršile nove volitve. Delavska stranka je uverjena, da bo po volitvah imela v parlamentu še večje, še številnejši zastopstvo.

Razprava proti morileu bolgarskega poslanca Petkova. V drugi polovici oktobra se bo pričela v Sofiji razprava proti Karakalegevu, ki je umoril poslanca Petkova. Kdo ve, koliko časa bodo rabila bolgarska sodišča, da bodo obravnavala vse politične umore zadnjih let.

Združevanje v delavskih vrstah na preduje. 13. in 14. sept. se je vršil v Pragi zbor Neodvisne socialno demokratske stranke (skupina posl. Brodecky, Klein in Chárvat). Zbor je soglasno sklenil izstopiti iz Socialističnega združenja (skupina Vrbenskega) in začeti pogajanja za vstop v čl. socialno demokratsko delavsko stranko.

stavba najmanj 25 odstotkov manj vredna kot normalno zidana, ker je popolnoma izključena, da bi bil Seidlov zid 33 odstotkov cenejši, a pri tem v kakovosti enakovreden normalnemu zidovju. Ker pa pri nas ne morejo doseči več kot 5 odstotno znižanje stavbenih stroškov sledi pač iz tega, da cela stvar ni na solidnih nogah zgrajena. Končno naj omenim, da je pri stavbi po sistemu Seidl, ki ima PA nosilce vporabljene tudi v strešni konstrukciji vsaka okrasitev fasade skoro izključena. Zunanost je bolj podobna šupi, kot pa lični stanovanjski hišici, s katero ima lastnik veselje. Ne ta način se pa danes, čeprav smo v največji stanovanjski krizi ne sme zidati. Sicer se dajo take hišice tudi okrasiti, toda pri tem nastanejo taki troški, da je končno normalno zidana stavba cenejša kot pa Seidlov sistem.

Moje mnenje in nasvet: zidaj na normalen način, ker le tako postaneš posestnik res solidne in trajno vredne hiše. Ako mi pa še ne veruješ, zahtevaj za svoj načrt, ki ga hočeš uresničiti oferte v obeh sistemih od različnih podjetnikov. Na podlagi ponudb si bodeš sam z lahkoto napravil jasno sliko o točnosti gorenjih podatkov.

da sem nasprotnik Seidlovega sistema povem, da je moj namen samo opozoriti one, ki se resno bavijo in zanimajo za tak način zidanja, da ne bodejo končno razočarani. Previdnot je vsekakor utemeljena. Pred menoj ležita proračuna zgoraj skicirane hišice za izvršitev v Seidlovem in normalnem sistemu. Vpošteval sem vse postavke, ki pridejo v poštev za Seidlov sistem. V našem slučaju so prihranki mogoči samo pri zidarskih delih. Številčno sem dognal komaj 2 odstotka prihranka od stavbinskih del, ki pa značijo šele 45 odstotkov celotnih stavbinskih stroškov. Vzemimo še slučaj, da je podana možnost izvršitve strešne konstrukcije s pomočjo PA Seidlovih nosilcev. Stroški za tesarsko delo bi se nekaj zmanjšali. Prišel bi do prihranka 5 do 8 odstotkov od vsote stavbnih in tesarskih del. Z ozirom na celotne stroške stavbe pa samo do 5% ceneje.

Nastane vprašanje, zakaj naši podjetniki ne dosežejo 33 odstotnega znižanja stavbnih stroškov v sistemu Seidl? Ali je vse skupaj samo varanje, ali pa naši podjetniki ne znajo poreniti zidati, čeprav bi lahko? Ako so dosegli v Avstriji toliko nižjo stavbno vsoto, potem lahko upravičeno trdim, da je bila tudi

Tedenske vesti.

Pokrajinsko načelstvo izvoljeno na kongresu dne 5. 10. 1924.

Ljubljana: Vidmar Franc, Tome Jožef, Žagar Anton, dr. Milan Korun.
Leše-Prevalje: Hočnik Franc.
Maribor: Petejan Josip.
Celje: Koren Franjo.

Namestniki:

Maribor: Bahun Andrej, Ošlak Josip, Bibič Martin.

Nadzorstvo:

Ljubljana: Jakomin Lovro.
Ptuj: Segula Ivan.
Zagorje: Ule Anton.

V Glavno upravo.

Ljubljana: kot član dr. Milan Korun.
Leše-Prevalje: kot namestnik Doberšek Karol.

Občinske volitve v Celju. Že zadnjič smo povedali, da socialistični proletarijat pri občinskih volitvah v Celju ni vzdržal svojih pozicij in je številčno nazadoval. Sedaj šele pa vemo, zakaj so se mnogi sodrugi volitev vzdržali in se niso udeleževali volilnega boja z njim lastno energijo in požrtvovalnostjo. Mesto socialističnih načel, mesto uveljavljanja delavskega razreda v celjski občini so uveljavljali nekateri raje osebni boj, osebno sovraštvo. Zalostno in trpko bi bilo navajati vse podrobnosti. Naj čas izleči in podvojeno delo popravi! Vsekakor pa se mora nehati, da bi gobezdavi Leskoški, neresni gobezdaci in kofokterji igrali v delavskem pokretu kako vlogo. Tem pritlikavcem je bila celo zadržna misel dobrodošla, zato da bi pokazali kako daleč sega njihovo sovraštvo, njihova neiskrenost.

Ženski list. Zveza delavskih žena in deklet za Slovenijo je izdala svoj list. Iskreno pozdravljamo novi list, ki naj bo vodnik naših delavskih žen. Ženski list ureja naša požrtvovalna sodružica Rakovčeva in že prva številka obeta najlepše sadove. Naj porase mogočno gibanje delavskih žena in delavskih deklet, saj nosijo ravno delavske žene vse breme izkoriščanih. Vsaj ravno delavska žena najbolj občuti težo in pezo proletarskega življenja. Naj list združi vrste socialističnih delavskih žen in deklet. Sodrugi, sodružice, naročajte Ženski list, podpirajte gibanje delavskih žena in deklet!

Zadovoljno Jutro. Ljubljansko Jutro je zopet enkrat zadovoljno. Zadovoljno, ker je baje veliki župan dr. Šporn znova razveljavil imenovanja nekaterih magistratnih uradnikov. Ker bi s tem trpele družine pomanjkanje, zato je Jutro zadovoljno. Prav tako zadovoljno, kot je bilo takrat, ko jim je uspelo, da Ljubljane niso uvrstili v prvi draginski razred in bodo vsled tega ljubljanski vpo-

kojenci prejeli manjše in nižje pokojnine. Pa so še tako predrzni ti Jutrovci, da se s takim početjem še hvalijo. Upamo, da je Jutrovo veselje glede imenovanih magistratnih uradnikov prezgodnje. Pazili bomo, da se s potrebami ljubljanskega mesta ne bode nihče igral.

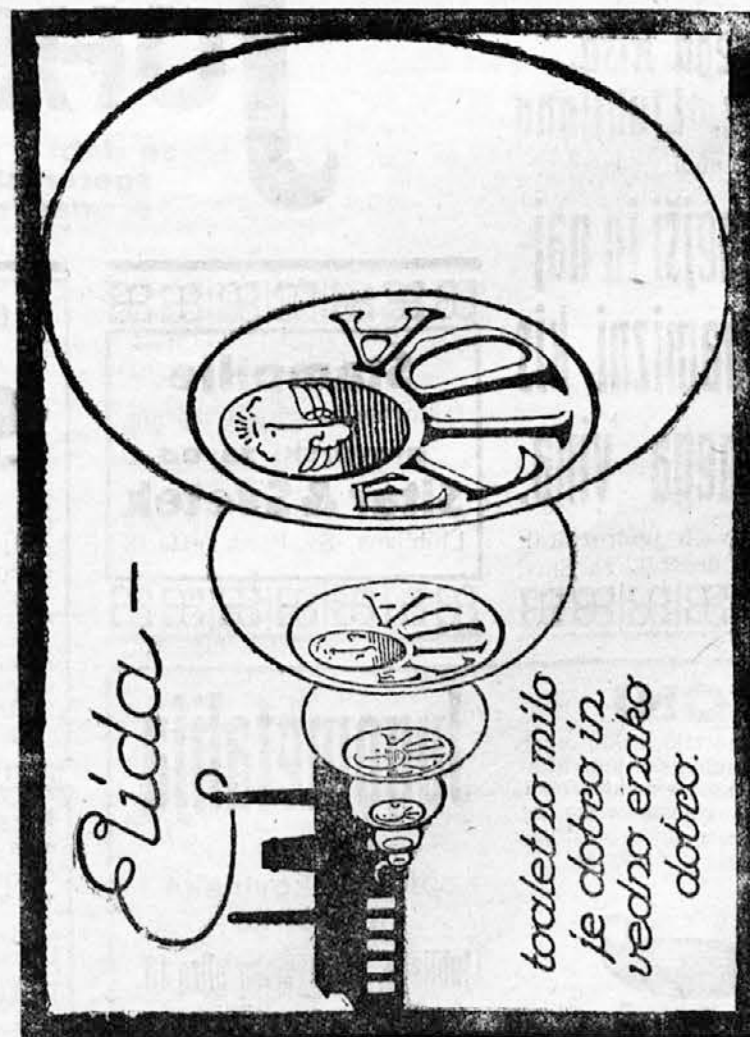
Velikanska brezposelnost v Jugoslaviji. Ministrstvo za socialno politiko je ugotovilo, da je v Jugoslaviji vsaj 100 tisoč delavcev in nameščencev nezaposlenih, brez zaslужka in brez kruha. Seveda pa se ministrstvo proketo moti, če meni, da je s tem že završilo svoje delo. Zakaj ne uredi brezposelnih podpor? Kje je zavarovanje za brezposelnost? To je vladi reda in rada deveta briga. Kdaj bo delavski razred uvidel in spoznal, da je treba enotnosti, treba edinstva, da preneha neomejeno zločinsko gospodarstvo buržuaznih elementov.

Lucerna športna in telovadna Internacionala je imela 13. in 14. septembra na Dunaju sejo, na kateri je bilo ponovno dokazano, da se z Rdečo Internacionalo ne da delovati. Sklenjena je bila naslednja rezolucija: **I. Mednarodna Olimpiada v Frankfurtu l. 1925 je prireditelj lucernske mednarodne zveze in lahko se je udeležijo le one deželne zveze, ki so članice te Zveze.** Vsaka država se lahko priključi k lucernski Zvezi pod pogojem seveda, da se bo ravnala po zvezinih pravilih. — S tem so odbiti vsi poizkusi komunistov, razbiti Olimpiado.

»Centrala za telesno in нравno vzgojo« se imenuje avstrijska osrednja organizacija, ki je nastala po združitvi obeh dosedanjih avstrijskih telovzgojnih Zvez in ki združuje lahko in težko atletiko zelo razvito turistiko, vodni šport, nogomet in telovadbo. Je članica lucernske Internacionala in ima 200.000 članov.

Iz Maribora. — Malo odgovora na Vaša dva članka v 35. in 36. številki »Kaj pa organizacija?« — S tema člankoma sem jaz v splošnem zadovoljen, povedati pa moram, da to pisanje ne bo imelo uspeha, ker se »Socialist« pre malo čita. Če se pa čita, se pa nikogar te dobre besede ne primejo. Zakaj se ne primejo, to je vprašanje, katero še do danes ni došlo na debato, še manje pa do rešenja. Moje mnenje je to, da gre do vse med nezaveden proletarijat in ga začno podučevati in izobraževati v vseh stvareh, ki jih inteligenten človek potrebuje. Kadar bo to izvršeno, tedaj bomo lahko naš proletarijat organizirali in ga spravili na pravo pot. Dokler pa bomo imeli delavstvo, kateremu je vse drugo ljubše, kakor inteligenca in zavednost, tako dolgo bodo ostale vse muke naših sedanjih socijalističnih delavcev brez uspeha.

Franjo Vogrin.

Dopisi.

Ruše. V »Taboru« od 5. okt. si je privoščilo neko dopisunče tudi nas socialistov. Najbolj napada naša ss. Josipa Janka in Alojzija Cerka. Večjega lopovstva niste mogli zmisлити, gg. demokrati! Pišete, da smo pili v farški kleti celo noč in se bratili s klerikalci. To pa sami ne verjamete. Mislite da smo mi tudi taki poštenjakoviči, kakršne imate Vi med sabo, da bi se prodali za kozarec vina in par cigar. Radi bi samo vedeli kdo je delal pri volitvah s terorjem in podkupovanjem, mi ali vi? Kdo je vlačil za suknjič hlapce in delavce na volišče? Mi nismo imeli ne cigar ne vina in žganja na razpolago. Volili so nas zanesljivi so drugi, ki nam tudi zaupajo. Sodruga Jankota, ki je bil pred tremi leti izvoljen za župana je okr. glavarstvo na Vašo pritožbo ovrglo. Zato ste pa dobili Vi, demokrati pri drugi volitvi župana in svetovalce na račun delavske izdajice. Kdo je pa tedaj pil in se mastil v vaši kleti pozno v noč? In sedaj, ko smo dali svoje glasove g. Ravnjaku, zlivate gnojnico na nas. Prijatelji bi pa bili, ko bi bili volili demokrata. Povemo Vam v obraz: z delavskimi izdajicami se ne vezemo. Pustite vsaj enkrat graške ječe. Tudi sodr. Cerk je bil zaprt celih 365 dni pa nima zmiraj mučeništva na jeziku. Kakor danes je bil Cerk tudi takrat proti vsaki vojni in proti habsburški dinastiji, kot vrl republikanec in sovražnik vojne. Ko smo mi delavci hodili od bojišča do bojišča skozi štiri leta, zapravili svoje zdravje, doma pa so gladovali otroci, žene in matere, kdo je bil tedaj doma in si napolnjeval svojo malho?! Povejte nam to, gg. dem., kdo je več trpel: tisti, ki je sedel en mesec ali tisti, ki je bil ves čas v vojni in ko je prišel domov, je bil siromak, drugi pa ste se mastili. Ne bodo zrasla črno-rudeča drevesa do neba! Z mirno vestjo bomo vodili občinsko politiko naprej kakor do sedaj, brez obzira na desno in levo. Da se ni delalo v občini, kakor bi moralo biti, to sami dobro veste. Kdo pa je dal delo pri potoku kar pod roko prvemu stavbeniku brez vednosti obč. odbora. Brez vednosti odbora ste tudi načeli denar iz ubožnega fonda, ki je nedotakljiv? Zakaj obrestuje posojilnica občinsko vlogo samo po 8 odstotkov in ne po 10 odstotkov kakor drugod. Kdo bo povrnil škodo 2 odstotkov. Priporočamo Vam pustite nas socialiste pri miru, ker veste, da ne opravite ničesar in si le opečete prste. Dopisniku pa, ker se mu gnjusne stvari gnjusijo, priporočamo 25

jugoslovanskih batin, da se bo odvalil krasti čast svojemu bližnjemu.

Pobrežje. — V nedeljo, 21. septembra nas je v Pobrežju posetila pijana telpa jugofašistov, navdušena po »sijajni« zmagi pri občinskih volitvah v Mariboru. Ob klicih: horuk Švaba itd. so demolirali okna in ograjo pri gostilničarju Vogl-u in izzivali miroljubne Pobrežane. Enkrat pa so prišli ti fašisti le v pravo cerkev k maši. Naši fanti so jim prav pošteno posvetili pot nazaj v Maribor. — To jim je bilo očitno premalo ter so klicali v bližini nahajajočo se vojaško stražo pri železniškem mostu. Straža jim je prišla s puškami v rokah na pomoč in je Pobrežane napodila, fašisti pa so naprej razgrajali po vasi. — Za enkrat naj bo! Drugič pa se naj nauče manire. Če bodo spet prišli razgrajati v Pobrežje, bo jo! — Sedaj pa si upajo od vseh vetrov na kup znošeni v svojem drugem lajzbžurnalu »Nar. Gospodar« še napadati socialiste in jih delati odgovorne za njihovo razgrajanje. — Svetujemo vam samo to: Če mislite razbijati in uničevati drugega last, pojte v Italijo, od koder ste prišli. Tukaj je naša zemlja, zemlja Slovencev — miroljubov, ne pa razbojnikov.

Občani občine Pobrežje.

Na Kitajskem. — Pisano v lepi vasi na desnem bregu Drave. Bilo je pred davnim časom, neke na Kitajskem v vasi Rušjung. Vas je štela kakih 1000 duš, po večini delavcev. Preživljali so se po večini z rižem. Na drugi strani pa je bilo par bogatašev, ki so se mastili in debelili na račun ubogih. Bili so tudi gospodarji občine, kjer so gospodarili kar na svojo pest. Najbolj so se odlikovali med njimi po debelosti in po modrosti veleposestnik riževih poljan Ljing-ljung-ljang, trgovec z rižem na debelo Seng-sjung ter tovarnar za poljsko orodje Pong-jong-long in še več drugih manjših in večjih vaških aristokratov. Delali so z ubogim delavcem, da je bilo groza. — Prišel pa je preobrat. Delavstvo se je začelo zavedati in se je organiziralo. Ko so se že čutili zadosti močne, so tudi oni zahtevali nekaj s polno obložene mize. Nastal je krik in vik pri gospodi. Da bi ti prekucni, državi nevarni elementi, ta delavska golazen sedela z nami pri občinski mizi in nam umazala naše svilene halje, nam gledali na prste, ki so navajeni samo mešati po zlatu! Udati so se morali, ko je dobilo delavstvo premoč, nič ni pomagalo denunciranje in pritožbe, zavladali so delavci na občini. Napovedali so zase štiridesetdanski post, razobesili žalne zastave in

nosili žalne trakove in pretakali bridke krokodilove solze. Nek hudomušnež, ki je bral to povest je rekel: to bo pa najbrž pomota. Pisec je gotovo mislil lepo vas R. v Dravski dolini in ne na Kitajskem.

Iz stranke.

Oplotnica. — Kraj. politična organizacija SSJ (KDZ) v Oplotnici priredi v nedeljo 19. oktobra 1924 ob 9. uri dopoldne v gostilni pri g. Lipovš Josipu v Oplotnici

ČLANSKO ZBOROVANJE

na katerem bo poročal delegat o poteku in sklepih pokrajinskega kongresa v Mariboru.

Krajevna politična organizacija poziva vse člane, da se tega važnega zborovanja v polnem številu udeležijo.

Odbor.

D. T. E.

VABILO

k nastopu »Delavskih telovadnih enot« v Šoštanju, dne 12. oktobra 1924.

Spored:

1. Od 9. do 10. ure dopoldne sprejem gostov na kolodvoru; nato odhod na Glavni trg, kjer se vrši mladinski shod (ob slabem vremenu v hotelu Jugoslavija).
 2. Ob 11. uri poskusne vaje članov in članic.
 3. Ob 14. uri zbirališče na dvorišču hotela »Kunst« in nato odhod skozi mesto na telovadišče, kjer bo javni nastop.
 4. Po telovadbi prosta zabava v prostorih hotela Jugoslavije z raznimi zabavnimi atrakcijami.
- Sodeluje tamburaški odsek »Svobode« Šoštanja.
- Vstopnina znaša 15.—, 10.— in 5.— dinarjev.
- Čisti dobiček se bo vporabil za nabavo novega orodja DTE »Svobode« Šoštanj.
- Odbor DTE.

PRIJETNE VESTI ZA BOLNE NA REUMATIZMU.

Pred dvema leti je iznašel mladi ruski zdravnik in bakterijolog dr. Rahlejev izvrstno zdravilo proti vsem vrstam reumatizma, katerega je imenoval vsled njegovih slavnih delov Radio-Balsamica. Z uporabljanjem tega leka pri bolnikih obolelih na reumatizmu, trganju in reumatičnemu išiasu, so se dosegli never-

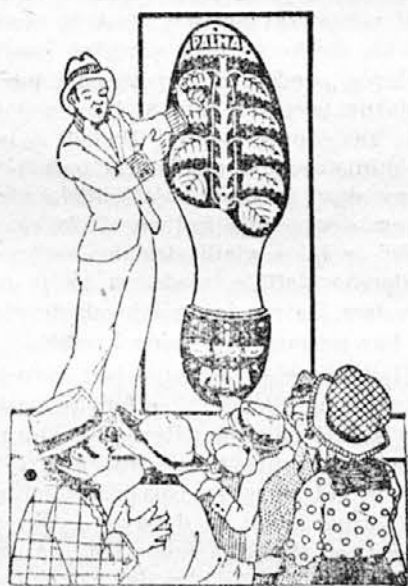
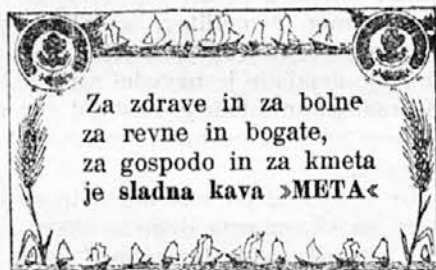
jetni rezultati, tako, da je Radio-Balsamica priznan od vseh medicinskih avtoritet Evrope kot edino in najsigurnejše sredstvo proti vsem vrstam reumatizma.

Zdravilo se uporablja kot mazilo ter vedno hitro deluje, ne da bi škodovalo srcu kakor ne pušča nikakih sledov na koži in tudi ne na organizmu.

Vsled vojne trpi naš narod mnogo na revmatizmu, toda sedaj imajo tudi največji reumatičarji priliko, da se z dve do trmi stekleničkami lahko in hitro izlečijo.

Za izdelavo in prodajo tega zdravila je odprl dr. Rahlejev laboratorij v Beogradu, Kosovska ulica 43.

10 dolarjev nagrade dobi, kdor pošlje novega naročnika do 20. t. m.

Palma podpetniki in podplati so najboljši

Izdajatelj:
Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.
Odgovorni urednik:
France Vidmar.
Tiska tiskarna Makso Hrovatin.

Vinocet
tovarna

vinskega kisa,
d. z o. z. Ljubljana
nudi

najokusnejši in naj-
finejši namizni kis
iz pristnega vina.

Dobiva se v vseh podružnicah
Konzumnega društva za Slov.

ZASTONJ

ne, pač pa po zelo nizkih cenah
dobite vse kuhinjske potrebš-
tine, kakor raznovrstna kleparska,
kotlarska, kovinostiskarska ter
ključavničarska dela in druge
predmete pri zadruzi

JOHAN
se dobi v vseh
specerijskih
prodajalnah

Štampilje

iz kovine in gumija izdeluje
graverski zavod
Sitar & Svetek
Ljubljana, Sv. Petra cesta 13

Jugometalija
r. z. o. z.

splošna kovinska
industrija
Ljubljana, Kolodvorska ulica 18
Telefon št. 729.

Ceneno češko perje!

1 kg sivega dou-
ljenega perja 70 D,
na pol belo 90 D,
belo 100 D. boljše
120 in 150 Din,
mehko jak puh
200 in 225 Din, boljše vrsta 275
Din. Pošiljatve carine prosto,
proti povzetju od Din 300 naprej
poštne prosto. Vzorec zastoni.
Blago se tudi zamenja in ne-
ugajajoče vzame nazaj. Naročila
samo na BENEDIKT SACHSEL,
LOBEZ št. 82 pri Pilznu, češko-
slovaška. Poštne pošiljke gredo
iz Češkoslovaške v Jugoslavijo
okrog 14 dni

**Prva Mariborska delav-
ska pekarna r. z. o. z.** v
Mariboru, Tržaška cesta št.
37—38, telefon št. 324. Usta-
novljeno leta 1898. — Moderno
in higijensko urejena pekarna
priporoča svoje okusno in ver-
no sveže pecivo v polni teži.
Pecivo se dostavlja tudi na dom.

Advokat

Dr. Henrik Tuma

je odprl pisarno v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 17, I. nadstr.

Zahtevajte povsod

JADRAN

terpentinovo čistilo za
čevlje, ker je najboljšje.

Ako čistite čevlje edino le z
»Jadrana« kremo, si prihranite
mного denarja.

Vaši čevlji ne razpokajo,
ostanejo mehki in trpežni

Cognak Medicinal
Liquor, triple séc
slivovka, brinjevec,
tropinovec, rum i. t. d.

po najnižjih dnevnih cenah

ALKO

veletrgovina žganja, družba
z o. z.

LJUBLJANA - KOLIZEJ

**Letna trikotaža, nogavice,
galanterija in drobnina**

Gasparl & Fanninger, Maribor, Aleksandrova cesta št. 48